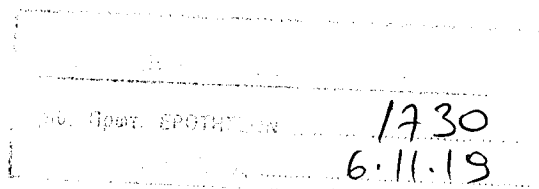

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΛΥΣΗ
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Αθήνα 6-11-2019

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Η

Του Βασίλη Βιλιάρδου, Αντιπροέδρου Κόμματος, Βουλευτή Επικρατείας

ΠΡΟΣ: τον κ. Χάρη Θεοχάρη, Υπουργό Τουρισμού
τον κ. Χρήστο Σταϊκούρα, Υπουργό Οικονομικών

Θέμα: Καθορισμός ζημιών στον εγχώριο τουρισμό από την Thomas Cook και τρόποι περιορισμού τους

Η χρεωκοπία της Thomas Cook έχει προκαλέσει πανικό, εγείροντας μεγάλες αξιώσεις για υποστήριξη των επιχειρήσεων και των εργαζομένων στο χώρο του τουρισμού. Σύμφωνα, με στοιχεία που δημοσιοποίησε το «Ι.Τ.Ε.Π.» (Ινστιτούτο Τουριστικών Ερευνών & Προβλέψεων), για λογαριασμό του «Ξ.Ε.Ε.» (Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας), η συνολική ζημιά από την χρεωκοπία της αποτιμάται στα 315 εκατομμύρια ευρώ για το 2019.

<https://www.capital.gr/epixeiriseis/3385377/xee-sta-315-ekat-i-fetini-zimia-apo-tin-thomas-cook-proseggizei-to-1-dis-to-2020>

Μια ζημία που θεωρείται ότι αφορά, μερικώς ή ολικώς, έως και το 12% του ξενοδοχειακού δυναμικού. Οι κατά περιοχές Ενώσεις Ξενοδόχων, αλλά και μεμονωμένοι επαγγελματίες, επαυξάνουν το ποσόν αυτό. Έχουν ακουστεί εκτιμήσεις έως και 1 δις € - ενώ ο Υπουργός Τουρισμού έχει αναφερθεί σε ζημία 500 εκ. €. <https://www.kathimerini.gr/1044921/article/oikonomia/ellhnikh-oikonomia/x-8eoxarhs-plhghma-yyoys-500-ekat-eyrw-ston-ellhniko-tourismo-apo-tin-ptwxeys-hs-ths-thomas-cook> Ίσως αναφέρονται υψηλότερα ποσά για το 2020. Τελικά ποιο είναι το νούμερο; Τα ποσά είναι πολύ σημαντικά για να αναφερόμαστε χονδρικά.

Πιστεύουμε πάντως πως χρειάζεται μια αξιόπιστη ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης και μία καταγραφή των ζημιών διαπεριφερειακά - κατά περίπτωση της εκάστοτε ξενοδοχειακής μονάδας, έτσι ώστε να αποφευχθούν φαινόμενα τεχνητής διόγκωσης των απαιτήσεων. Επίσης θα πρέπει να υπάρξει διάκριση του κατά πόσον οι ζημιές οφείλονται στην Thomas Cook και όχι σε γενικότερα αδιέξοδα του τουριστικού μοντέλου ή ειδικότερα λειτουργικά προβλήματα κάποιας τουριστικής

μονάδας - έτσι ώστε να μην σπαταληθούν πόροι. Επίσης πρέπει να εξεταστεί το κατά πόσον μια μονάδα είχε εμπορική ασφάλιση, εάν υπάρχει. Σε περίπτωση που δεν είχε, εάν αυτό αποτελεί ενσυνείδητη επιλογή ή αμέλεια που δεν πρέπει να διορθωθεί από το κράτος, επιβραβεύοντας κακές επιχειρηματικές πρακτικές.

Για όλα τα ανωτέρω πιστεύουμε ότι, μάλλον θα πρέπει να αποφευχθούν οριζόντια μέτρα στήριξης. Τα αδιέξοδα επιχειρηματικά μοντέλα θα πρέπει να εκλείψουν σταδιακά, αντί να επιδοτηθούν. Η όποια υποστήριξη είναι καλύτερο να προωθεί τη μετεξέλιξη των επιχειρήσεων, παρά την επιδοτούμενη επιβίωση. Σημειώνουμε ότι κατά καιρούς ο τουρισμός έχει δεχθεί αρκετές επιχορηγήσεις - όπως για παράδειγμα η ωφέλεια του από τη μείωση του ΦΠΑ στην εστίαση που μείωσε τις τιμές και των all inclusive πακέτων.

Από την άλλη πλευρά, θα πρέπει να είμαστε προσεκτικοί - επειδή η άκριτη αναφορά σε προβλήματα και σε διεκδικήσεις αναξιοπαθούντων και μη, απαξιώνει το τουριστικό μας προϊόν στα μάτια τουριστών και τουριστικών πρακτόρων. Δημιουργεί επίσης μια επιδοματική κουλτούρα που δεν συνάδει με έναν τόσο ανταγωνιστικό τομέα της ελεύθερης οικονομίας. Σε άλλες περιπτώσεις η ΕΕ ενδεχομένως να επέβαλλε ακόμη και πρόστιμα, θεωρώντας τη στήριξη ως ένα είδος κρατικής ενίσχυσης. Τέλος, θα πρέπει να δοθεί σημασία στην επικοινωνιακή πολιτική για τη νέα τουριστική σεζόν αρκετά ενωρίς - να αποπνέει, κατά την άποψή μας, σιγουριά για το προϊόν και να αντανakλά την μελλοντική στρατηγική του Ελληνικού τουρισμού.

Έχουμε ήδη τοποθετηθεί στα αδιέξοδα του Ελληνικού τουριστικού μοντέλου με την πτώση των κατά κεφαλή δαπανών και με τη μεγάλη εξάρτηση του από φθηνά πακέτα - ενώ το μεγαλύτερο μέρος των προμήθειων του προέρχονται από το εξωτερικό, με αποτέλεσμα να διαφεύγει εκτός της χώρας μεγάλο μέρος των εισερχομένου τουριστικού εισοδήματος. Παρατηρούμε επίσης με επιφύλαξη την αύξηση του φαινομένου της βραχυχρόνιας μίσθωσης, στο βαθμό που θα οδηγήσει στην επιβάρυνση των αστικών και κοινωνικών δομών - στην εξωγενή αύξηση των ενοικίων, πλήττοντας το βιοτικό επίπεδο του κοινωνικού συνόλου, καθώς επίσης επηρεάζοντας σταδιακά τον πληθωρισμό και το εργατικό κόστος.

Όπως πολλοί φορείς του κλάδου, πιστεύουμε και εμείς στην ανάγκη αναβάθμισης του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος - με την προσέγγιση επισκεπτών υψηλότερων εισοδηματικών κατηγοριών. Επίσης με τη διεύρυνση του σε νέες αγορές, με την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, με τη ζελτίωση των υποδομών εξυπηρέτησης, με την προστασία του περιβάλλοντος, με εναλλακτικές μορφές τουρισμού, με τη σύνδεση του με τη μεσογειακή κουζίνα και με την εγχώρια γεωργοκτηνοτροφική μας παραγωγή. Ίσως είναι πιοτιμότερη η ανασύνταξη και η μείωση του τουριστικού μας τομέα - παρά η συνεχής επέκταση του ως αυτοσκοπός. Αποτελεί δε σημείο προβληματισμού η μεγάλη εξάρτηση της οικονομίας μας από τον τουρισμό - ο οποίος δεν μπορεί να εξασφαλίσει τις επαγγελματικές επιδιώξεις νέων επισητημόνων. Δεν μπορεί μια οικονομία και μια κοινωνία να είναι δέσμιες ενός τομέα.

Το άλλο θέμα που μας προβληματίζει είναι η διογκούμενη παρουσία της TUI - με κίνδυνο να καταλήξουμε σε «ολιγοπωλιακή» αγορά. Η TUI κατέχει ήδη δεσπόζουσα θέση στον ελληνικό τουρισμό - μεταφέροντας το 25% έως 30% των τουριστών στη χώρα μας. Εκτός αυτού, με τα 50 ξενοδοχεία που διαθέτει στην Ελλάδα, φιλοξενεί η ίδια έως και το 10% των πελατών της. Έτσι καθίσταται περισσότερο επικίνδυνος «συνεργάτης», παρά πελάτης για τον ελληνικό τουρισμό, «υφαρπάζοντας» ένα σημαντικό μέρος των τουριστικών μας εισπράξεων - σύμφωνα με εκτιμήσεις έως 30%. Ανάλογα θα πρέπει να εκτιμηθούν οι επιδιώξεις των αεροπορικών εταιριών και των εταιριών εξυπηρέτησης αεροδρωμίων - ως επί πλέον «συνέταιροι» στο Ελληνικό τουριστικό προϊόν.

Οι ξένοι τουριστικοί πράκτορες είχαν ζητήσει μείωση τιμών πέρυσι - ενώ τελικά, όπως επίσης η TUI, μετέφεραν μεγάλο μέρος των τουριστών στην Τουρκία και σε άλλες μεσογειακές χώρες χαμηλότερου κόστους. Αυτό ενδεχομένως θα επαναληφθεί στο μέλλον. Ας μην ξεχνάμε ότι η Ευρώπη εισέρχεται σε μια φάση ύφεσης, οπότε τα διαθέσιμα εισοδήματα θα μειωθούν.

Εκτός αυτού αλλάζουν οι συνήθειες - με την αύξηση των μεμονωμένων ταξιδιωτών και των κρατήσεων μέσω του διαδικτύου, οπότε με τη μείωση της σημασίας των τουριστικών πρακτόρων. Επί πλέον υπάρχει η αβεβαιότητα λόγω του Brexit αλλά και της Κλιματικής Αλλαγής που προκαλεί θερμότερα καιλοκαίρια στο βορρά της Ευρώπης - οπότε χαμηλότερη ζήτηση για παραθεριστικά πακέτα στον νότο.

Ερωτάσθε:

1. Προτίθεστε να προβείτε σε λεπτομερή καταγραφή των αξιώσεων των απωλειών κατά περιφέρεια και τουριστική μονάδα, καθώς και των αιτίων τους, πριν ανακοινώσετε περαιτέρω μέτρα υποστήριξης;
2. Στην περίπτωση που κάποιες περιοχές είναι κορεσμένες τουριστικά και ενδεχομένως δεν θα μπορέσουν να ανακτήσουν τις όποιες απώλειες πελατών μετά τη χρεωκοπία της Thomas Cook, έχετε μελετήσει μέτρα υποστήριξη της μετάβασης τους σε άλλες βιώσιμες δραστηριότητες;
3. Σκοπεύετε να εγείρετε αξιώσεις για τις απώλειες του τουρισμού λόγω Brexit, από την ΕΕ και το Ηνωμένο Βασίλειο;
4. Έχετε μελετήσει το ενδεχόμενο να εγείρετε αξιώσεις αποζημιώσεων και από την «Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας της Βρετανίας» η οποία, τον Απρίλη του 2019, είχε εκδώσει το ετήσιο «Πιστοποιητικό Αξιοπλοΐας», για τον στόλο αεροσκαφών της Thomas Cook και το οποίο υπήρξε καθοριστικό για τη συνεργασία των ξενοδόχων μας, με την Thomas Cook;
5. Έχετε λάβει μέτρα για την εξασφάλιση απαιτήσεων από την Thomas Cook; Δηλαδή δικαστικές διαδικασίες, κατασχέσεις κ.α.

Ο ερωτών Βουλευτής

Βασίλης Βιλιάρδος